

100. výročie tragickej smrti gen. M. R. Štefánika

(správa z podujatia)

Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici v spolupráci s Gymnáziom v Považskej Bystrici, Mestom Považská Bystrica a Považskou knižnicou v Považskej Bystrici usporiadali v utorok **7. 5. 2019** pri príležitosti **100. výročia úmrtia M. R. Štefánika** vzdelávacie pásmo pre základné a stredné školy.

Hlavnou prednášajúcou bola **PhDr. Ľubica Juríčková**, dlhoročná pedagogička na tunajšom gymnáziu. Spolu s **Mgr. Dobroslavom Kortmanom a štyrmi študentmi gymnázia** vytvorili vlastný edukačný formát s umeleckými črtami.

Za pomoci náučnej prezentácie predstavila dr. Juríčková **Milana Rastislava Štefánika (*21. júla 1880 Košariská, † 4. mája 1919 Ivanka pri Dunaji)** ako všestrannú osobnosť našich národných dejín - ako astronóma, vedca, diplomata, letca, armádneho generála, vládneho ministra, ale aj zasneného rojka a milovníka žien. Svojou pracovitosťou a vedomosťami získal rešpekt a uznanie vo svete. Ako zdôraznila pani Juríčková, *„bol prvým Slovákom, ktorý obdivuhodným diplomatickým pôsobením vplýval na európsku politiku, jeho štátnická činnosť ďaleko presiahla rozmery malého národa v srdci Európy.“* Jeho životným mottom boli tri slová – veriť, milovať, pracovať. Hoci mal viacero politických i osobných ambícií, jeho mladý život vyhasol pri leteckej katastrofe v máji 1919 za dosiaľ nevyjasnených okolností.

Pani Juríčková prostredníctvom dobových fotografií oboznámila mladých ľudí aj s existenciou monumentálnej **sochy Štefánika od akademického sochára V. P. Ihriského**, ktorá v Považskej Bystrici stála pri Orlovskom moste. Vďaka svojej úctyhodnej výške 18,65 metra bola **najväčšou Štefánikovou sochou na Slovensku**. V dôsledku kritického postoja komunistického režimu k politickému pôsobeniu Štefánika bola známa dominanta Považskej Bystrice v roku 1955 odstránená.

Po období propagandistického znevažovania M. R. Štefánika sa mu v súčasnosti dostáva čoraz viac pôct a uznaní. Medzinárodná astronomická únia po ňom pomenovala planétku 3571; in memoriam mu boli udelené najvyššie armádne a štátne vyznamenania; v roku 1999 bola pred francúzskym observatóriom v meste Meudon inštalovaná veľká socha astronóma Štefánika; po Štefánikovi je pomenovaných množstvo slovenských ulíc, námestí a inštitúcií. V roku 2019 získal M. R. Štefánik v národnej ankete **titul „najväčší Slovák“**.

Považská knižnica v Považskej Bystrici pripravila pri príležitosti vzdelávacieho dopoludnia malú **výstavu kníh zo svojho odborného knižničného fondu**, medzi ktorými nechýbali všetky hlavné monografické práce o M. R. Štefánikovi, ale aj novšie publikácie o rôznych mýtoch a špekuláciách o jeho smrti.

Podujatia 100. výročie tragickej smrti gen. M. R. Štefánika sa v priestoroch múzea zúčastnilo **celkovo 120 ľudí**.

V Považskej Bystrici 7. 5. 2019, Mgr. Petronela Rágulová, PhD., Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici